

[Kjeldgaard Iversen.]

at det var magt gennem oprustning, der var det eneste middel, som kunne bruges, i hvert fald i den foreliggende situation.

Jeg har den dybeste respekt for de mennesker, som har den opfattelse, at man bedst sikrer et folks frihed og selvstændighed ved militære magtmidler, selvom jeg ikke er enig med dem. Troen på militarismen ligger jo dybt; det er en forståelig reaktion mod dem, der truer med militære magtmidler, men netop det, at man griber til oprustning, foranlediger jo, at modparten gør det samme, besættes af samme følelse af frygt. Kaprustningen er jo en kendsgerning. Det var derfor ikke så mærkeligt, at man i går diskuterede de militærpolitiske midler, og det, man her i salen var uenig om, var egentlig kun om omfanget af rustningerne og i hvilken retning, de skulle gå. De handlinger, der ligger bag ved oprustningen, er dikteret af frygt, og selve midlet, militær, øger frygten og mistilliden nationerne imellem. Lavinen ruller, når man begynder med oprustningsmanien. Når først oprustningen er sat i gang, vanskeliggør man de forhandlinger, der nødvendigvis må føres mellem parterne for at opnå en afspænding af situationen, og jo voldsommere oprustningen bliver, desto mere umuligt bliver det nogensinde at komme på talefod. Samtidig med mistænkeliggørelsen, angsten og frygten opstår en intolerance, som demokratiet ikke kan være bekendt. Selv herhjemme i Danmark kan man høre fra forskellige kredse, at den anden part, den formodede fjende, kun består af umenneskelige bestialske individer, som man kun gjorde godt ved at udrydde. Det er en betragtning, som vi overhovedet ikke kan være bekendt i Danmark.

Verdenssituationen i dag er gået fuldkommen i hårdknude, fordi man ser den udfra den synsvinkel. Vi er allesammen her i Vesten optaget af frygt for den anden part; det vil derfor være klogt og realistisk at gøre sig klart, at den anden part, Rusland, også har frygt og had til Vesten, og hvis udviklingen ikke vendes, vil den logisk føre hen til, at man sætter det hele over styr i en tredje verdenskrig, et ragnarok, hvoraf ingen kommer ud som sejrherre. Det er da også typisk, at alle kredse, alle mennesker og alle nationer frygter for denne udvikling, og at man gang på gang gør forsøg på at få forhandlinger i stand. Man forsøger gennem internationale organisationer at nå frem til et forum, hvor man kan behandle de stridsspørgsmål, der er fremme; men man må ærligt talt indrømme, at foreløbig er de

resultater, som er nået, meget små, for ikke at sige helt negative. Det ligger i, at man der behandler sagerne sådan, at man stiller krav til de andre om at foretage nedrustninger eller gøre indrømmelser. Ikke en af parterne kunne tænke sig at stille krav til sig selv og foreslå, at man selv begynder med nedrustning uden at stille betingelser til den anden part. Man forsøger at bygge op på anden måde, idet man gennem internationale magtorganisationer søger at danne en overnational myndighed, som skulle straffe de nationer, man mener vil være aggressive, dem, man udpeger som forbrydere, uden at gøre sig klart, at selve det at have flertal i en sådan organisation eller det, at man har den magtpolitisk største stilling, ikke er noget bevis for, at man har ret, og at den anden part er en forbryder. FN bygger desværre på disse principper, og derfor ser vi også i dag, at FN har fiasko, hvor den blander sig i internationale og nationale stridigheder. Forholdene i Korea, Koreakonflikten og FN's behandling af den har kompromitteret FN og tanken om, at man kan skaffe fredelige forhold ad international vej.

Jeg hører derfor til dem, der, belært navnlig af den sidste tids udvikling, er blevet meget, meget skeptisk overfor, om man i det hele taget kan ordne internationale forhold ved internationale magtorganisationer. Der gives åbenbart ikke anden vej nu, end at de enkelte nationer, ja, de enkelte mennesker, skal begynde hos sig selv, skal begynde at stille krav til sig selv; det er hverken moralsk forsvarligt, klogt eller realistisk at stille krav til andre om ting, som man ikke selv vil gøre. Her i Danmark er udviklingen kommet langt; den er kommet så langt, at den faktisk har bevist, at man ikke med de anvendte midler i udenrigspolitik og forsvarspolitik kan sikre danskernes frihed og selvstændighed. Vort demokrati lider under magtmidlernes etablering, og det er sikkert rigtigt, hvad Huxley engang har erklæret, at det er en umulighed at forsvare et demokrati med militærmagt.

Altantpagten, dens konsekvenser, oprustningen og hvad vi ellers har set af udenrigspolitik her i det sidste års tid, har man fundet nødvendigt at gennemføre med større eller mindre tilsidesættelse af folkets, ja, endog rigsdagens ret til at ordne et demokratisk samfunds udenrigspolitiske forhold. Alene dette, at midlerne udfra en moralsk betragtning, eller om man vil udfra en rent demokratisk betragtning, må forkastes, er nok for mig til at forkaste målet; målet må være forkert. Derfor må jeg ubetinget